

Tehtävät Lukuun 24.

Tehtävä 1. Vaistotoiminnat

Eläimen ollessa sopivassa fysiologisessa viretilassa (nälkä, paritteluvalmius kiima-aikana) tietty ärsyke laukaisee vaistotoiminnon. Vaistotoiminto suoritetaan saman lajin yksilöiden keskuudessa samanlaisessa tilanteessa aina samalla tavalla.

Mikä on seuraavissa esimerkeissä eläimen viretila, ärsyke ja ärsykkeestä johtuva vaistotoiminta?

a. Kalat iskevät kiinni perhoihin ja vieheisiin.

b. Punarintakoiras rupeaa laulamaan ja pörhistämään rintahöyheniään nähdessään reviirillään toisen punarintakoiraan.

© Simo Veistola & e-Oppi Oy

c. Käenpoikanen työntää pesästä pois muut siellä jo olevat (esimerkiksi leppälinnun) munat ja poikaset. Etsi internetin kuvahauulla kuvia käestä (esimerkiksi kuvahakusanalla Cuckoo nestling). Valitse mielestäsi paras kuva. Perustele valintasi ja esittele kuva muille.

Symbioosi 1

- d. Syntyessään sokea linnunpoikanen kerjää ruokaa emolta.
- e. Lintuemo ruokkii nokka ammoltaan kerjääviä poikasia.

© www.shutterstock.com .

Tehtävä 2. Perityn ja opitun käyttäytymisen vertailua

Eläinten käyttäytyminen on osin perittyä (vaistotoiminnot) ja osin opittua tai molempia. Kumpi käyttäytymismuoto (peritty vai opittu) on

- a. joustavampaa?
- b. hengissä säilymisen kannalta välttämätöntä?
- c. kaavamaisista?
- d. tyyppillistä kehittyneimmillä eläimillä?

Tehtävä 3. Esimerkki vaistotoiminnan aiheuttavasta ärsykkeestä

Perhokalastuksessa käytetään taimenen ja harjuksen pyyntivälineenä perhoja.

Perhojen sidonnassa on tiedettävä kalojen saalistamiseen liittyviä vaistotoimintoja ja niitä laukaisevia ärsykejä.

a. Mitä eliöitä perhot jäljittelevät?

b. Mitkä yksityiskohdat toimivat kuvan perhossa kalojen saalistusvietin laukaisevina ärsykeinä?

© Jarkko Saarinen ja e-Oppi Oy